

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛ شبکه های توجه گرافی (Graph Attention Networks)

کارگاه آنلاین مقاله نویسی IEEE و ISI ویژه فنی و مهندسی

بررسی نقش تعدیل کننده سبک های دلبستگی در رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زنان متأهل شاغل شهر رشت

سپیده توانا

کاشناس ارشد روان شناسی عمومی دانشگاه آزاد واحد واحد آیت ا... آملی
sepide_tavana@yahoo.com

فاطمه رنگریزان

کارشناس ارشد روان شناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن
f.rangrazian@yahoo.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی بررسی نقش تعدیل کننده سبک های دلبستگی در رضایت زناشویی و کیفیت زندگی انجام شد. این تحقیق از نوع مطالعات با طرح همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه زنان متأهل شاغل در آزمایشگاههای شهر رشت شامل 514 نفر بود که از میان آنان 200 با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای از میان 8 آزمایشگاه بعنوان حجم نمونه انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه سبک دلبستگی هازن و شاور (1987)، رضایت زناشویی اولسون و همکاران (1989) و کیفیت زندگی واروشربون (1992) استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد نقش تعدیل کننده سبک های دلبستگی در رضایت زناشویی و کیفیت زندگی معنادار است. از میان متغیرهای پیش بین سبک دلبستگی اجتنابی بیش ترین سهم را در پیش بینی رضایت زناشویی و کیفیت زندگی داشت. می توان گفت که سبکهای دلبستگی می تواند به عنوان متغیرهای تاثیرگذار بر رضایت و کیفیت زندگی به شمار آید و این نتایج باید در برنامه های آموزشی زوج ها مدنظر قرار گیرد.

واژگان کلیدی: کلید واژگان: سبکهای دلبستگی، رضایت زناشویی و کیفیت زندگی

مقدمه

ازدواج، یک پدیده اجتماعی و پیوند زندگی مشترک دو فرد با حفظ استقلال نسبی هر یک در جهت تکامل شخصیت و شکوفایی استعدادها و قابلیت های طرفین است (فلوید،^۱ و همکاران، ۱۹۹۸). تحقیقات نشان می دهند که متغیرهای متعدد مانند عشق، تعهد، ارتباط، اعتماد متقابل، احترام، حمایت، وفاداری، علایق مشترک، درک متقابل، صمیمیت، نگران یکدیگر بودن و توجه کردن، تبادل متقابل احساسات و افکار و تجربیات با رضایت زناشویی رابطه دارند. از سویی داشتن رضایت زناشویی می تواند به کیفیت زندگی^۲ بالاتر منجر شوند. کیفیت زندگی یک ارزشیابی ذهنی است بدین معنا که افراد خود بهترین قضاوت کننده راجع به کیفیت زندگی شان می باشند. اگرچه ارزیابی عینی از مطالعات کیفیت زندگی مربوط به سلامت از جایگاه مهمی برخوردار است (مونز و همکاران^۳، ۲۰۰۶). پژوهشهای متعددی نشان داده اند شرایط تنش زای محیط زندگی، مسئولیتهای دشوار و ارتباطات اجتماعی استرس آور بر کیفیت زندگی افراد تاثیر بسزایی دارد (لیو^۴، ۲۰۰۶). در حال حاضر کیفیت زندگی یکی از نگرانی های عمده متخصصان بهداشت است و به عنوان شاخصی برای اندازه گیری وضعیت سلامت در تحقیقات بهداشتی شناخته شده است. کیفیت زندگی، درکی است که افراد از موقعیت خودشان در زندگی، در زمینه فرهنگی و نظام های ارزشی دارند و با اهداف، آرزوها و استانداردهای آن ها در ارتباط است. بنابراین می توان مجموعه ای از رفاه جسمی، روانی و اجتماعی که توسط شخص یا گروهی از افراد درک می شود (مانند شادی، رضایت، افتخار، سلامتی، موقعیت اقتصادی، فرصتهای آموزشی و غیره) را تعریف مناسبی از کیفیت زندگی دانست (لینگ^۵، ۲۰۰۵).

از جمله عوامل موثر بر رضایت زناشویی و کیفیت زندگی سبک های دلبستگی^۶ است. در واقع شیوه های تنظیم عواطف و برقراری ارتباط با دیگران در افراد متفاوت است و نظریه دلبستگی این تفاوت های فردی را در بزرگسالان تبیین می کند. یانگ و همکاران (۲۰۰۳) سبکهای دلبستگی و تمایز یافتگی را به عنوان عوامل پایدار و چندنسلی تلقی کرده و پیشنهاد می کنند که چگونه خانواده ی مبدا شخص می تواند بر روابط زناشویی او اثر بگذارد. هازن و شاور^۷ (۱۹۸۷) با استفاده از سبکهای دلبستگی تدوین شده توسط اینسورث و همکاران^۸ (۱۹۷۸) سه سبک، دلبستگی بزرگسالی را مطرح کردند: ایمن^۹، اجتنابی^{۱۰}، دوسوگرا^{۱۱}. آنها اظهار داشتند که سبکهای دلبستگی تمایزهای بنیادی افراد در تجسم ذهنی عشق رمانتیک را بازنمایی می کند. دلبسته های ایمن، تجربه های عشقشان را به صورت شادی آور، قابل اعتماد، حمایت کننده و دلپذیر توصیف می کنند. در مقابل، اجتنابگرها تجربه ی عشقشان را با ترس از صمیمیت توصیف می کنند. دوسوگراها این تجربه را به صورت وسواسی،

¹ . Floyd, Gilliom & Costigan

² . Quality of life

³ . Moons and et all

⁴ . Liu

⁵ . Ling

⁶ . Attachment style

⁷ . Hazan C, Shaver

⁸ . Ainsworth and et all

⁹ . Secure

¹⁰ . Avoidant

¹¹ . Ambivalent

همراه با حسادت و جذابیت جنسی افراطی توصیف می کنند. همینطور این محققان همبستگیهای مثبت بین سبک دلبستگی ایمن و رضایت زناشویی و رابطه ی منفی بین سبک ناایمن و رضایت زناشویی را نشان دادند (برن و شاور^{۱۲}، ۱۹۹۵؛ فولر و فینچام^{۱۳}، ۱۹۹۵ و فینی^{۱۴}، ۱۹۹۶).

صیادپور (۱۳۸۴) با اشاره به پژوهش های انجام شده در این زمینه بیان می کند که افراد ایمن با ابراز صمیمیت و بیان عواطف خود بر پایه عشق و دوستی شرایطی را فراهم می آورند که موجب برخورداری بیشتر آنان از احساس رضایت می شود؛ در حالی که افراد پرهیزی و دوسوگرا، با فاصله گرفتن عاطفی و اضطراب، کیفیت ارتباط زناشویی را منفی ارزش گذاری می کنند. بالبی (۱۹۷۳، به نقل از رویزمن^{۱۵} و همکاران، ۲۰۰۵) ادعا کرد که تجارب دلبستگی اولیه بزرگسالان نقش اساسی در کیفیت و کمیت روابط نزدیک آنها در آینده دارد در واقع سبک های دلبستگی از طریق مکانیسم تنظیم عواطف می تواند کیفیت زندگی و رضایت زناشویی را تحت تأثیر قرار دهد (بشارت و همکاران، ۱۳۸۶). به طوری که زوجین با دلبستگی ایمن کمتر از زوجین با دلبستگی ناایمن بخصوص ناایمن اضطرابی تعاملات منفی دارند (گالو و اسمیت، ۲۰۰۱). دوگان^{۱۶} (۲۰۱۰) معتقد است نهایتاً افراد با دلبستگی سالم از کیفیت زندگی خوبی برخوردارند. در پژوهش های یافته های بشارت و گنجی (۱۳۹۱)، صادقی (۱۳۹۰)، متدین (۱۳۹۰)، سادات دیباجی و همکاران (۱۳۸۸) تیمور پور (۱۳۸۹) مشخص شده که رضایت زناشویی و روابط مثبت بین افراد با کیفیت دلبستگی ایمن و دوسوگرا بالاتر از افراد با دلبستگی اجتنابی است. با توجه به پژوهشهای کم در زمینه روابط زوجین و نقش سبکهای دلبستگی در زندگی زناشویی و کیفیت زندگی، نیاز به مطالعات بیشتری در این زمینه مشاهده می شود. در راستای مطالب این سوال را مطرح شد که آیا سبک های دلبستگی نقش تعدیل کننده ای در رضایت زناشویی و کیفیت زندگی دارد؟

روش تحقیق

هدف کلی از انجام پژوهش حاضر بررسی نقش تعدیل کننده سبک های دلبستگی در رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زنان متأهل شاغل می باشد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه زنان متأهل شاغل در آزمایشگاههای شهر رشت می باشد. تعداد آنها با مراجعه به ۸ آزمایشگاه شامل ۵۱۴ نفر بوده است که از میان آنان ۲۰۰ با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای بعنوان حجم نمونه انتخاب شدند.

ابزارهای پژوهش

ابزار مورد استفاده در این پژوهش عبارتند از :

پرسشنامه سبک دلبستگی هازن و شاور: مقیاس دلبستگی بزرگسال که با استفاده از مواد آزمون دلبستگی هازن و شیور (۱۹۸۷) ساخته شده و در مورد نمونه هایی از جامعه ی ایرانی هنجاریابی شده است ، یک آزمون ۱۵ سئوالی است و سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا را در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت (هیچ = ۱، کم = ۲، متوسط = ۳، زیاد = ۴، خیلی زیاد = ۵) می سنجد. حداقل و حداکثر نمره ی آزمودنی در زیرمقیاسهای آزمون به ترتیب ۵ و ۲۵ خواهد بود. ضرایب آلفای

12 . Brennan, Shaver

13 . Fuller, Fincham

14 . Feeney

15 . Roisman

16 . Dogan

کروناخ پرسشهای هر یک از زیرمقیاسهای ایمن، اجتنابی و دوسوگرا در مورد یک نمونه ی دانشجویی برای کل آزمودنیها به ترتیب 0/85، 0/84، 0/85 به دست آمد که نشانه ی همسانی درونی خوب مقیاس دلبستگی بزرگسال است. روایی محتوایی 6 مقیاس دلبستگی بزرگسال با سنجش ضرایب همبستگی بین نمره های 15 نفر از متخصصان روانشناسی مورد بررسی قرار گرفت. ضرایب توافق کندال برای سبکهای و دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب 0/80، 0/61، 0/57 محاسبه شد.

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (اولسون و همکاران، 1989) دارای 47 جمله ساده است که با پنج گزینه " کاملاً موافقم، موافقم، نه موافقم نه مخالفم، مخالفم، کاملاً مخالفم" در اختیار آزمودنی ها قرار گرفته است. آزمودنی برحسب میزان موافقت خود یکی از گزینه ها را علامت می زند. نمره گذاری این سؤال ها از نوع مقیاس لیکرت است و به هریک از گزینه ها از یک تا پنج نمره تعلق می گیرد. نمره نهایی در کل پاسخ نامه نمره ای است که آزمودنی از این پرسش نامه دریافت می کند. السون، فورنیرو دراگمن (1989) ضریب اعتبار این پرسشنامه را با ضریب آلفا 0/92 گزارش کرده اند. ثنائی (1379) اعتبار پرسشنامه را بررسی و بیان کرد که پرسش نامه انریچ با مقیاس های رضایت خانوادگی از 0/41 تا 0/60 همبستگی دارد و با مقیاس های رضایت زندگی دارای همبستگی 0/32 است که نشانه روایی سازه آن است. در ایران اولین بار سلیمانیان همبستگی درونی آزمون را برای فرم بلند 0/93 و برای فرم کوتاه 0/95 محاسبه و گزارش کرده است. روایی محتوایی آن هم توسط جمعی از اساتید روان شناس بررسی و تأیید شده است.

پرسشنامه کیفیت زندگی : پرسشنامه کیفیت زندگی SF-36 برای مصارفی چون کار بالینی، ارزیابی سیاست های بهداشتی و پژوهشات جمعیت عمومی کارایی دارد. فرم 36 عبارتی توسط واروشربون در سال 1992 در کشور آمریکا طراحی شده و اعتبار و پایایی آن را در گروه های مختلف بیماران مورد بررسی قرار گرفته است. این پرسشنامه دارای 36 عبارت است که هشت حیطه مختلف سلامت را مورد ارزیابی قرار می دهد که عبارتند از: عملکرد جسمانی، محدودیت های ایفای نقش ناشی از وضعیت سلامت، محدودیت های ایفای نقش ناشی از مشکلات هیجانی، خستگی یا نشاط، سلامت عاطفی، عملکرد اجتماعی، درد، و سلامت عمومی. پایین ترین نمره در این پرسشنامه صفر و بالاترین 100 است. امتیاز هر بعد با امتیاز عنوان ها در آن بعد مشخص می شود. پایایی این پرسشنامه در ایران بین 0/90 تا 0/70 برآورد شده است (منتظری و همکاران، 1384).

یافته ها

این بخش ابتدا با توصیفی از داده های توصیفی آغاز می شود، سپس به نتایج استنباطی اشاره می شود:

جدول 1 : میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد
سبک دلبستگی اجتنابی	7/71	5/07
سبک دلبستگی ایمن	7/55	3/74
سبک دلبستگی دوسوگرا	9/29	4/59
رضایت زناشویی	115/41	34/5
کیفیت زندگی	89/61	23/02

بر اساس جدول 1 میانگین سبک دل بستگی اجتنابی 7/71 با انحراف استاندارد 5/07 ، میانگین سبک دل بستگی ایمن 7/55 با انحراف استاندارد 3/74 ، میانگین سبک دل بستگی دوسوگرا 9/29 با انحراف استاندارد 4/59 ، میانگین رضایت زناشویی 115/41 با انحراف استاندارد 34/5 و میانگین کیفیت زندگی 89/61 با انحراف استاندارد 23/02 می باشد .

جدول 2 : همبستگی بین رضایت زناشویی و کیفیت زندگی

متغیر	R	R ²	سطح معنی داری
	0/53	0/28	0/01

همانطور که در جدول 2 مشاهده می شود بین رضایت زناشویی و کیفیت زندگی همبستگی مثبت به میزان (r=0/53) وجود دارد که از نظر آماری معنی دار است (P<0/01)؛ به عبارتی رضایت زناشویی دیگر توانسته است 28 درصد واریانس کیفیت زندگی (متغیر ملاک) را تبیین کند .

با استفاده از تحلیل رگرسیون چندگانه سبک های دل بستگی همراه با رضایت زناشویی وارد مدل رگرسیون شدند و ارتباط آنها با کیفیت زندگی بررسی شد.

جدول 3 : خلاصه تحلیل رگرسیون گام به گام نقش تعدیل گری سبک های دل بستگی در ارتباط بین رضایت زناشویی و کیفیت زندگی

متغیر های پیش بین	R	R ²	ΔR^2	خطای استاندارد
سبک دل بستگی اجتنابی	0 /53	0 /28		10/46
رضایت زناشویی	0 /64	0 /41	0 /13	9/96
سبک دل بستگی ایمن	0 /66	0 /43	0 /02	9/96

با توجه به نتایج رگرسیون گام به گام، در جدول 3 ملاحظه می شود که پس از وارد شدن سبک های دل بستگی در ارتباط بین رضایت زناشویی و کیفیت زندگی ، ابتدا سبک دل بستگی اجتنابی به عنوان قویترین متغیر پیش بین وارد مدل شده و توانسته است 28 درصد از واریانس کیفیت زندگی (متغیر ملاک) را تبیین کند؛ در گام دوم رضایت زناشویی به مدل اضافه شده است و این دو متغیر (سبک دل بستگی اجتنابی، رضایت زناشویی) توانستند 41 درصد واریانس کیفیت زندگی (متغیر ملاک) را تبیین کنند. وارد شدن رضایت زناشویی به مدل توانسته است 13 درصد به تبیین واریانس کیفیت زندگی کمک کند؛ در حالی که به تنهایی توانسته بود 28 درصد از واریانس کیفیت زندگی را تبیین کند. در گام سوم سبک دل بستگی ایمن به مدل اضافه شده است و این سه متغیر (سبک دل بستگی اجتنابی، رضایت زناشویی، سبک دل بستگی ایمن) توانسته است 43 درصد واریانس کیفیت زندگی (متغیر ملاک) را تبیین کنند. وارد شدن سبک دل بستگی ایمن به مدل توانسته است 2 درصد به تبیین واریانس کیفیت زندگی کمک کند.

جدول 4- آزمون تجزیه و تحلیل واریانس برای معنی داری مدل گام به گام رابطه بین سبک های دلبستگی و کیفیت زندگی زنان متأهل

گام	منابع تغییرات	مجموع مجذورات SS	درجه آزادی Df	میانگین مجذورات MS	F	سطح داری	معنی
1	سبک دلبستگی اجتنابی	25728/59	1	25728/59	71/52	0/01	
	باقی مانده	53245/21	148	359/77			
	جمع کل	15145/47	149				
2	سبک دلبستگی ایمن	32630/33	2	16315/17	51/75	0/01	
	باقی مانده	46343/46	147	315/26			
	جمع کل	15145/47	149				

همانطور که در جدول فوق دیده می شود در دو گام مقادیر F بدست آمده معنی دار است ($P < 0/01$)؛ بنابراین مدل در دو گام به صورت معنی دار جلورفته و با اطمینان 0/99 این نتیجه حاصل می شود که رابطه سبک های دلبستگی و کیفیت زندگی زنان متأهل تنها در دو مدل از نظر آماری معنی دار است و متغیرهای پیش بین (سبک های دلبستگی اجتنابی) $P < 0/05$ و $F(1 \text{ و } 148) = 71/52$ و ایمن اجتنابی $P < 0/05$ و $F(1 \text{ و } 147) = 51/75$ (قدرت پیش بینی متغیر ملاک (کیفیت زندگی زنان متأهل) را دارند.

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش نقش تعدیل کننده سبک های دلبستگی در رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زنان متأهل شاغل مورد بررسی قرار گرفت نتایج حاکی از آن بود که بین رضایت زناشویی و کیفیت زندگی همبستگی مثبت به میزان ($r = 0/53$) وجود دارد که از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0/01$)؛ همچنین نتایج رگرسیون به روش گام به گام، نشان داد که پس از وارد شدن سبک های دلبستگی در ارتباط بین رضایت زناشویی و کیفیت زندگی، سبک دلبستگی اجتنابی به عنوان قویترین متغیر پیش بین توانست است 28 درصد از واریانس متغیر ملاک را تبیین کند. بر اساس یافته های حاصل از پژوهش کنونی، میزان رضایت زناشویی افراد با سبک دلبستگی ایمن و دو سوگرا بالاتر از افراد با دلبستگی اجتنابی است. رضایت زناشویی افراد با دلبستگی دو سوگرا و ایمن تفاوت معنی داری نشان نداد که در پژوهش های رجایی و همکاران (1386)، بشارت و گنجی (1389)، صادقی (1390)، متدین (1390)، تیمورپور و همکاران (1389)، دیباجی و همکاران (1388) مشخص شده است که افراد در این سبک ها بیشتر از افراد دارای سبک های اجتنابی است. به نظر می رسد این ناهمسویی در خصوص رضایت زناشویی دو سوگراها به نفع یافته های این پژوهش قابل دفاع باشد، زیرا رضایت زناشویی برخاسته از یک تعامل دو نفری است که برخی از نظریه های روانشناسی اجتماعی حالت تکمیل زوجین را مطرح می کنند. پس مشاهده شد که افراد دو سوگرایی که رضایت همسران ایمن خود را در یک منظومه دو نفری تجربه می کنند قابل پذیرش است. از سوی دیگر، یافته های دیگر این پژوهش رضایت زناشویی بالاتر در دلبستگی های زوجی که یک سمت آن دو سوگراست را نشان می دهد.

در صورتی که در بیشتر پژوهش ها صادقی (1390)، متدین (1390)، ایمن و تیمورپور (1389)، مشخص شده است که افراد با سبک دلبستگی ایمن به گونه ای ارتباط مثبتی با یکدیگر دارند که زنان و شوهران ضمن اظهار علاقه به رابطه خودشان، با

همدلی و اظهار جملات عاشقانه و دوستانه، عاطفه بیشتری به یکدیگر نشان داده و خود افشایی بیشتری دارند و برای رابطه دوتایی خود بیشتر از کلمه (ما) استفاده می کنند. البته نکته قابل ذکر این جا است که زوجینی که سبک دلبستگی آنها ایمن است، تعاملات منفی کمتری با یکدیگر دارند همچنین زوجین دلبسته ایمن در مقایسه با زوجین نایمن روابط غنی تر، اعتماد به نفس بیشتر و احساس راحتی و صمیمیت بیشتری با همسرانشان دارند (بشارت و گنجی، ۱۳۸۹).

از سویی دیگر زوجین دلبسته نایمن مضطرب با ادراک منفی از خود اما مثبت از دیگران با اهمیت، در جستجوی رابطه ای عاطفی و صمیمی از دیگران می باشند و زوجین دلبسته نایمن اجتنابی نیز با دیدگاهی منفی از خود و دیگران مهم رابطه ای سرد و فاصله دار ایجاد می کنند که در نتیجه منجر به اجتناب از یکدیگر خواهد شد. زنان شاغل به علت درگیری در محیط کار و خانه دچار تنش های فراوانی می شوند. پیامد فرایند دلبستگی ایمن، ایجاد احساس ایمنی در فرد است (کسیدی و شیور، ۱۹۹۹). بنابراین می توانیم بگوییم که این سبک دلبستگی منبع ایمنی بخش در رویارویی و مقابله با رویدادهای زندگی محسوب می شود. دلبستگی ایمن با کنش حمایتی خود، زمینه کسب مهارت های اجتماعی، احساس ارزشمندی، احاطه بر محیط، خودهدفمندی و در نهایت احساس استقلال را در فرد ایجاد می کند. دلبستگی ایمن یک منبع درونی است که سلامت روان شناختی را در طول دوره های استرس زا حفظ می کند، در حالی که نبود منبع ایمن، مشکلات عاطفی را در پی دارد. که این امر موجب می شود افراد با دلبستگی ایمن می تواند کیفیت زندگی بهتری داشته باشند.

از جمله محدودیت های پژوهش حاضر انتخاب نمونه با حجم کم و تنها از شهر رشت می باشد که تعمیم پذیری یافته های پژوهش را به دیگر مشکل مواجهه می سازد. همچنین محدودیت دیگر این پژوهش استفاده و جمع آوری اطلاعات براساس مقیاسهای خودگزارش دهی است که این گزارش ها به دلیل دفاع های ناخودآگاه، تعصب در پاسخدهی و شیوه های معرفی شخصی مستعد تحریف هستند. لذا پیشنهاد می گردد در پژوهش های بعدی از نمونه با حجم بیشتر و از نقاط مختلف استفاده شود تا به یافته های دقیق تری در این زمینه دست یابی شود. نتایج کسب شده به اهمیت سبک های دلبستگی در رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زنان شاغل اشاره دارد از این رو پیشنهاد می شود، در زمینه ی آموزش زوجین و آگاه سازی آن ها در زمینه ی روابط سالم و صمیمی دوران کودکی پژوهش هایی صورت گیرد.

منابع

بشارت، محمدعلی، غفوری، بهاره، رستمی، رضا، ۱۳۸۶، مقایسه سبکهای دلبستگی بیماران مبتلا به اختلالهای مصرف مواد و افراد غیرمبتلا، پژوهش در پزشکی (مجله پژوهشی دانشکده پزشکی)، 31، 3، 265-271.

بشارت، محمدعلی، گنجی، پویس، ۱۳۹۱، به بررسی نقش تعدیل کننده ی سبکهای دلبستگی در رابطه ی بین ناگویی هیجانی و رضایت زناشویی، مجله ی اصول بهداشت روانی، 14، 4، 324-335.

تیمورپور، نگار، مشتاق بیدختی، نهاله، پورشهناز، عباس، ۱۳۸۹، رابطه سبک های دلبستگی، رضایت مندی زناشویی، احساس گناه جنسی با میل جنسی زنان، مجله روان شناسی بالینی، 2، 3، 1-14.

ثنایی، باقر، علاقبند، سهیلا، هومن، عباس، ۱۳۷۹، مقیاسهای سنجش خانواده و ازدواج. تهران، انتشارات بعثت.

دلاور، علی، ۱۳۹۲، روش های تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی، چاپ چهل، تهران، انتشارات فروزش.

دیباچی فروشان، فاطمه، امامی پور، سوزان، محمودی، غلامرضا، 1388، رابطه سبک های دلبستگی، بخشش و تعارضات زناشویی در زوج های مراجعه کننده به مراکز مشاوره. فصلنامه جامعه شناسی زنان، 3، 2، 61-80.

رجایی، علیرضا، نیری، مهدی، صداقتی، شیرین، 1386، رابطه بین سبک های مختلف دلبستگی با رضایتمندی زناشویی. فصلنامه روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران، 3، 12: 347-356.

صادقی، منصوره السادات، مظاهری، محمدعلی، موتابی، فرشته، 1390، دلبستگی بزرگسالان و کیفیت ارتباط زوجین براساس مشاهده تعاملات آنها، مجله روانشناسی، 57، 1: 3-22.

-صیادپور، زهره، 1384، شیوه های دلبستگی و رضایت از ازدواج. مطالعات روان شناختی، 1، 2 و 3، 141-159.
-منتظری، علی، گشتاسبی، آزیتا و حدانی نیا، مریم سادات، 1384، ترجمه، تعیین پایایی و روایی گونه فارسی پرسشنامه SF-36، پایش 56، 5.

-متدین، مهسا، آسایش، محمدحسن، افتخاری، مریم، 1390، رابطه سبک های دلبستگی و رضایت زناشویی در دانشجویان متأهل. مرودشت: دومین همایش ملی روانشناسی - روانشناسی خانواده.

Brennan KA, Shaver PR(1995). Dimensions of adult attachment, affect regulation, and romantic relationship functioning. *Pers Soc Psychol Bull*; 21: 267-83.

Cassidy, J. & Shaver, P. R. (1999). *Theory, research, and clinical application*. New York: Guilford Press.

Dogan, T. (2010). The effects of psychodrama on young adults attachment styles. *The Arts in Psychotherapy*, 37,2: 112 – 119.

Feeney JA(1996). Attachment, caregiving, and marital satisfaction. *Pers Relat*; 3: 401-16.

Floyd FJ, Gilliom LA, Costigan CL(1998). Marriage and the parenting alliance: longitudinal prediction of change in parenting perceptions and behaviors. *Child Dev*. 69,5: 1461-79.

Fuller TL, Fincham FD(1995). Attachment style in married couples: Relation to current marital functioning, stability over time, and method of assessment. *Pers Relat*; 2: 17-34.

Gallo, L.C., & Smith, T.W. (2001). Attachment style in marriage: Adjustment and responses to interaction. *Journal of Social and Personal Relationships*, 18, 263-289.

Hazan C, Shaver PR(1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *J Pers Soc Psychol*; Vol .52,511-24.

Ling.(2005). Evaluation of assertiveness training self confidence and medical students, Hernandez, K.S. mauger, A.P (4980) assertiveness, Aggressiveness and essence's personality variables personality and individual Differences 483-149.

Liu, L, (2006). Quality of life as a social representation in China: A qualitative study, *Social Indicators Research*, Vol 75, 217 – 240.

Moons , P; Budts, w & De Geest,s (2006) . Critique outhe conceptualization , of quality of life
A review and evaluation of different conceptual approaches International. Journal of Nursing
studies , Vol .43, No .7: 891 – 901.

Olson, D.H. (1989). FacesII. Family inventories manual.Minneapolis; life innovations.

Roisman, G. I., Collins, A. W., Sroufe, A., L., & Egeland., B. (2005). Predictors of young
adults' representations of and behavior in their current romantic relationship: Prospective tests
of the prototype hypothesis. Attachment & Human Development, Vol .7, No .2, 105-121.

Young, g. E, klosko,J.,weishoar, M. (2003). schema the rapy: A practitioner, s Guide,
Newyork: Guilford publications.

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛ شبکه های توجه گرافی (Graph Attention Networks)

کارگاه آنلاین مقاله نویسی IEEE و ISI ویژه فنی و مهندسی